

Mapa visual de la LOMLOE

Un document de *Content Curation* pensat per a tu

COMPROMESOS AMB ELS
OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Més
informació
aquí

Suma't al canvi amb Vicens Vives

Tens a les mans una nova manera de conèixer la LOMLOE, una col·lecció de paisatges d'aprenentatge que val la pena examinar de prop.

El **Perfil de sortida** és la pedra angular de la LOMLOE: conté els descriptors operatius que assenyalen el final de la trajectòria d'aprenentatge.

El Perfil de sortida s'ha plantejat tenint en compte els principals **reptes i desafiaments** que l'alumnat haurà d'encarar en un món global, canviant i divers. El **Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA)** s'ha fet servir com a principi regulador del sistema educatiu a nivell organitzatiu, metodològic i curricular.

A més, s'ha fixat la mirada en la **neurociència** a fi d'afrontar els processos d'ensenyament i aprenentatge amb majors garanties. La naturalesa de l'aprenentatge es vertebrava en 8 competències clau que condueixen a **situacions d'aprenentatge** on tenen cabuda els sabers bàsics i noves maneres d'entendre **l'avaluació 360°** (és a dir, incloent totes les perspectives: la de l'alumnat, la del professorat i la de la família).

La darrera parada del viatge ens condueix a descobrir la manera pràctica des de la qual **Vicens Vives** aplica els principis de la LOMLOE: la **Comunitat Zoom**.

Gràcies per ser aquí!

Arrencada del
Perfil de sortida

PÀGINA 4

1

Reptes i desafiaments
globals del segle XXI

PÀGINA 6

2

Disseny Universal
d'Aprenentatge

PÀGINA 8

3

PÀGINA 10

4

Fonaments
neurocientífics

5

PÀGINA 12

Les vuit
competències clau

L'avaluació en
el context de la
LOMLOE

6

PÀGINA 30

PÀGINA 32

7

Situació
d'aprenentatge

PÀGINA 36

8

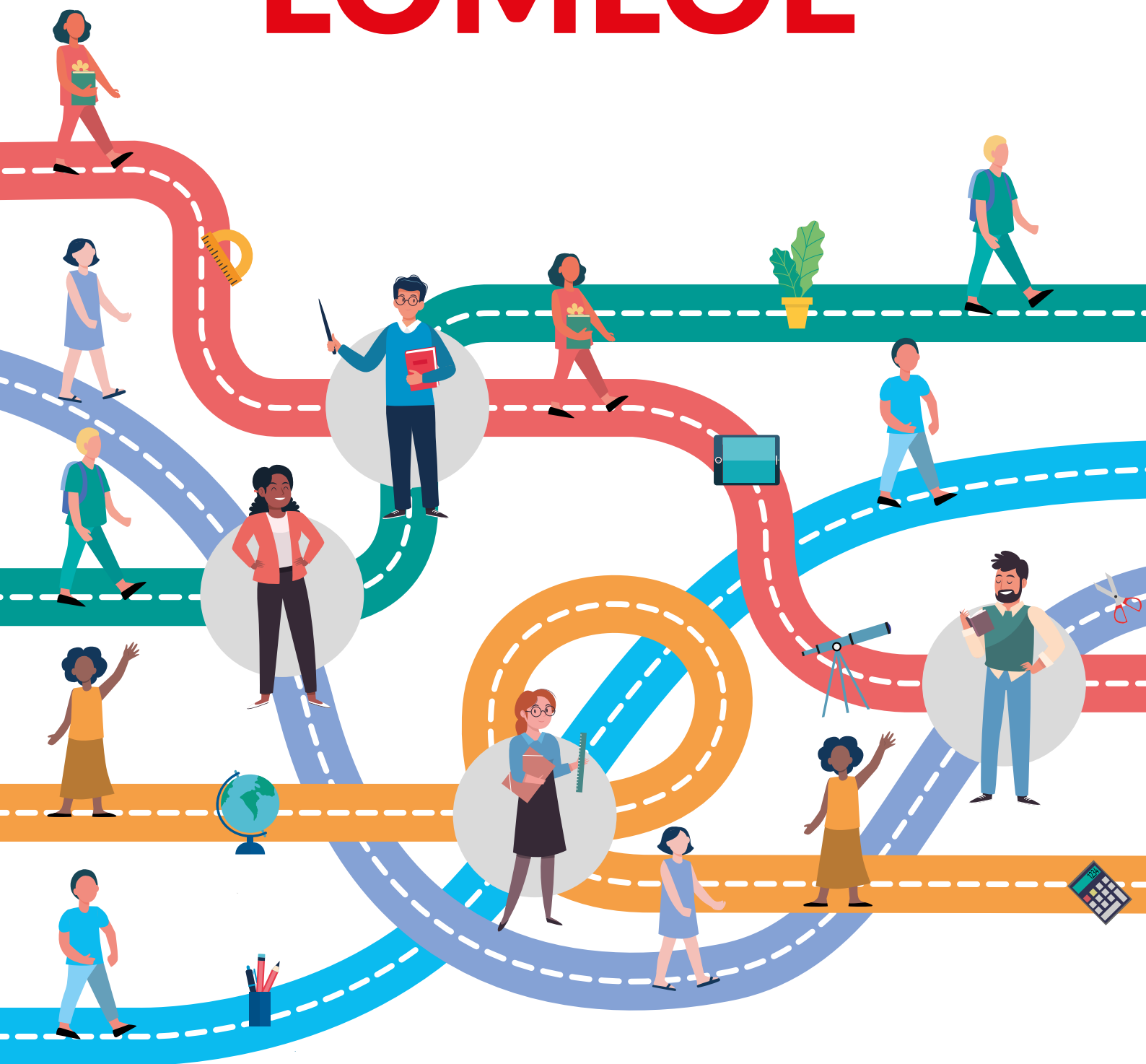
Comunitat Zoom
Vicens Vives
Sabers bàsics

**PERFIL DE SORTIDA
SOM-HI!**

1

El Perfil de sortida, pedra angular de la **LOMLOE**

El Perfil de sortida
és la **font d'on neixen**
les competències clau
i el fonament sobre el
qual es construeix el
currículum.

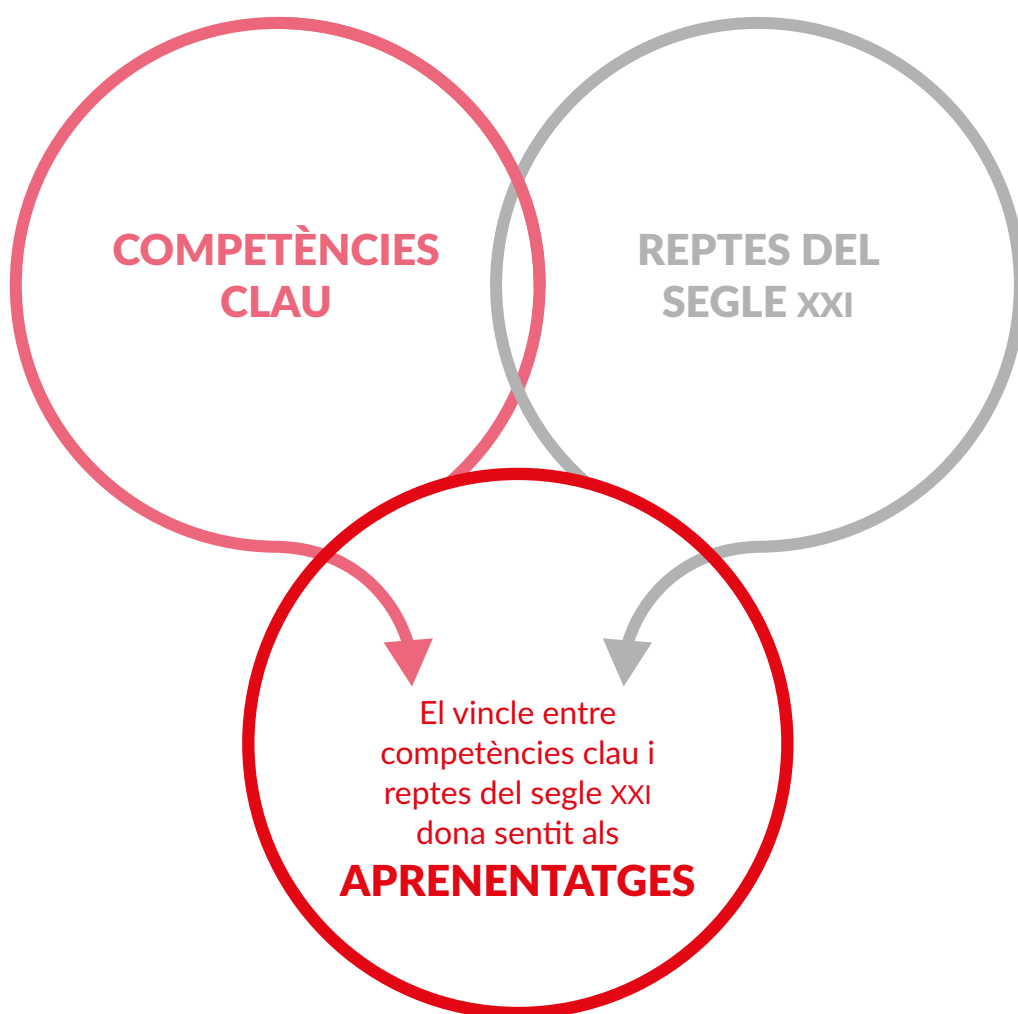
Per què és important el Perfil de sortida?

- Concreta els **principis i les finalitats de la LOMLOE** per a l'Educació Primària.
- És compartit per totes les **Comunitats Autònomes**.
- És la base de l'**enfocament competencial** del currículum.
- Serveix per **definir i adquirir** les competències clau.
- **Contextualitza** els aprenentatges.
- Proporciona **continuitat, coherència i cohesió** al progrés de l'alumnat.
- És el referent per **avaluar** l'aprenentatge de l'alumnat.

2

Aprendre a solucionar necessitats reals

El Perfil de sortida respon a la necessitat de formar l'alumnat perquè pugui enfrontar-se als principals **reptes i desafiaments globals** del segle XXI.

En vincular els reptes amb el **Perfil de sortida** aconseguirem un currículum més atractiu, amb situacions d'aprenentatge reals i quotidianes.

Reptes i desafiaments del segle XXI

4

Posicionament
ètic.

3

Ment
complexa per
encarar reptes
canviants.

2

Compromís
amb els
problemes
globals.

1

Esperit crític i
proactiu cap a
les situacions
d'injustícia.

3

El principi regulador de la LOMLOE, el Disseny Universal d'Aprenentatge (DUA)

Per formar l'alumnat en els aprenentatges que necessitarà per fer front als reptes i desafiaments del segle XXI, cal tenir en compte les **diferències existents entre els processos d'aprenentatge**.

Què és el DUA?

«... un enfocament basat en la investigació per al disseny del currículum —és a dir, objectius educatius, mètodes, materials i avaluació— que permet a totes les persones desenvolupar coneixements, habilitats, motivació i implicació en l'aprenentatge...».

El marc del DUA orienta la pràctica educativa estimulando la creació de **dissenys flexibles des del principi**, els quals ofereixen opcions personalitzables perquè tots els estudiants progressin **des del punt on realment es troben**, i no des del punt on imaginem que es troben.

Els tres principis del DUA

MOTIVACIÓ / IMPLICACIÓ

El **PERQUÈ** de
l'aprenentatge

XARXES AFECTIVES

Especialitzades a planificar,
executar i supervisar les
tasques motrius i mentals.

REPRESENTACIÓ

El **QUÈ** de
l'aprenentatge

XARXES DE RECONeixEMENT

Especialitzades a captar
la informació i assignar-li
significats.

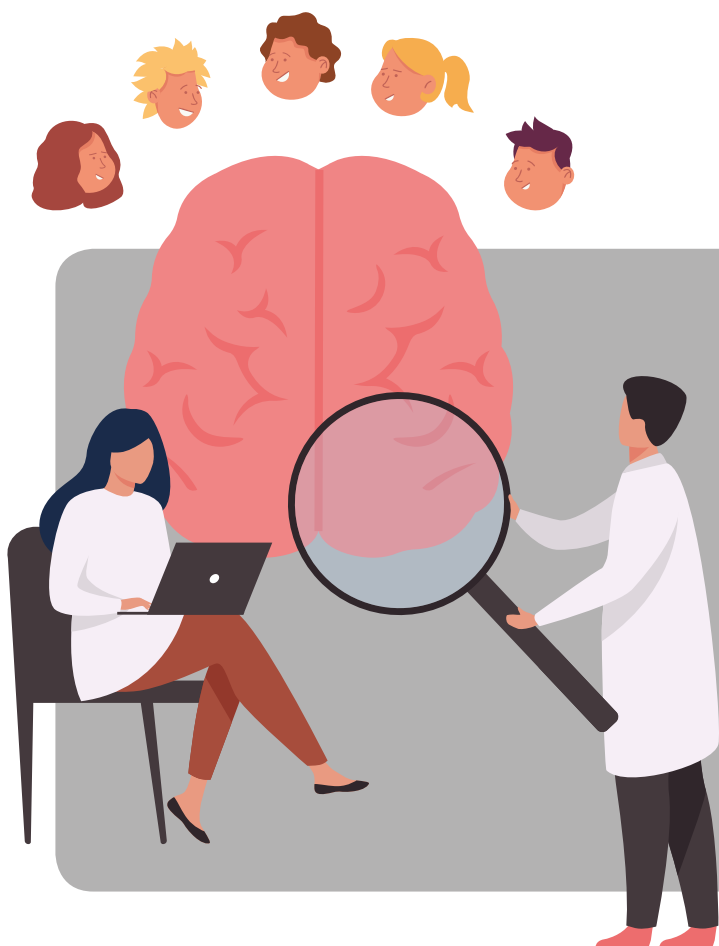
EXPRESSIÓ

El **COM** de
l'aprenentatge

XARXES ESTRATÈGIQUES

Especialitzades a assignar
significats emocionals a
les tasques.
Estan relacionades amb la
motivació i la implicació en el
propri aprenentatge.

DIVERSITAT CEREBRAL, DIVERSITAT EN L'APRENENTATGE

Les darreres conclusions de
la **neurociència** demostren la
diversitat de l'alumnat en relació a
l'aprenentatge.

No existeixen dos cervells que siguin
exactament idèntics; per tant, no hi ha
dos alumnes que aprenguin de
la mateixa manera.

4

Neurociència per aplicar a l'aula

LA CURIOSITAT

És la vitamina de l'aprenentatge i **encén l'emoció**.

Proposa situacions on descobrir coses noves i planteja activitats que faciliten l'observació, la manipulació, l'experimentació o la ideació d'hipòtesis.

LES EMOCIONS POSITIVES

L'alumnat ha d'emocionar-se per aprendre. L'estat emocional **determina els seus aprenentatges**.

Incentiva aspectes clau com l'empatia, el reforçament positiu, la resiliència, l'acceptació de l'error amb naturalitat...

L'ACCIÓ

L'alumnat aprèn a partir de situacions que fomenten la seva **participació activa**.

Afavoreix l'autonomia.

ELS RITMES I INTERESSOS

Cada cervell té el seu propi **ritme maduratiu**.

Planifica activitats pensant en diferents maneres d'ensenyar per a diferents maneres d'aprendre. El gran repte és aconseguir que **cada alumne tregui el màxim profit de les seves habilitats i capacitats**.

L'ATENCIÓ

L'alumnat té l'atenció posada en un **relat** ben construït i planificat.

Les sessions consten d'un **inici** que ha d'activar la ment, un **desenvolupament** que s'alimenta amb l'entusiasme d'un desafiament i un **final** que aconsegueix que l'alumnat esperi la propera sessió.

Com hem vist, els principis del Disseny Universal d'Aprenentatge deriven de les tres xarxes neuronals implicades en l'aprenentatge.

Tenint en compte els aspectes del **neurodesenvolupament del cervell** que afecten l'aprenentatge, els ingredients que s'esmenten a continuació han de ser presents en les **estratègies educatives** definides al Perfil de sortida.

LA COL·LABORACIÓ

El cervell és un **òrgan social**: una persona aprèn mitjançant la interacció amb altres persones. L'ésser humà se sent reconfortat quan rep una **valoració social positiva** i n'obté un benestar emocional.

Ofereix recompenses o bonificacions útils a l'hora de treballar a classe de manera col·laborativa i cooperativa, fomentant l'**aprenentatge entre iguals**.

EL JOC

És un gran potenciador didàctic.

Presenta les tasques lúdicament i desperta curiositat, atenció, plaer, emoció...

EL MOVIMENT

L'educació física i la psicomotricitat faciliten el **desenvolupament motriu** i el **rendiment del cervell**.

Proposa la pràctica d'exercici a fi d'estimular la producció d'endorfines, responsables de la sensació de benestar físic i mental i promotores de la plasticitat cerebral.

LA FORMACIÓ ARTÍSTICA

La música i les arts **estimulen els processos mentals**; contribueixen al desenvolupament de les capacitats **cognitives, emocionals i socials**; fan emergir la creativitat i estableixen xarxes de relacions amb altres activitats.

Proposa activitats artístiques i les inclou en diferents àrees.

LA MOTIVACIÓ

Genera al cervell dopamina i serotonina, neurotransmissors que intervien en l'optimisme i el plaer i fomenten el **desig d'aprendre**.

Propicia classes vivencials, basades en l'**experimentació** i la **manipulació**.

5

Repassem les 8 competències clau

A partir dels quatre pilars de l'educació definits per Jacques Delors, el Perfil de sortida es proposa desenvolupar les següents competències clau:

ACTITUDS

Les **actituds** descriuen la mentalitat i la disposició per actuar o reaccionar davant les idees, les persones o les situacions.

CONEIXEMENTS

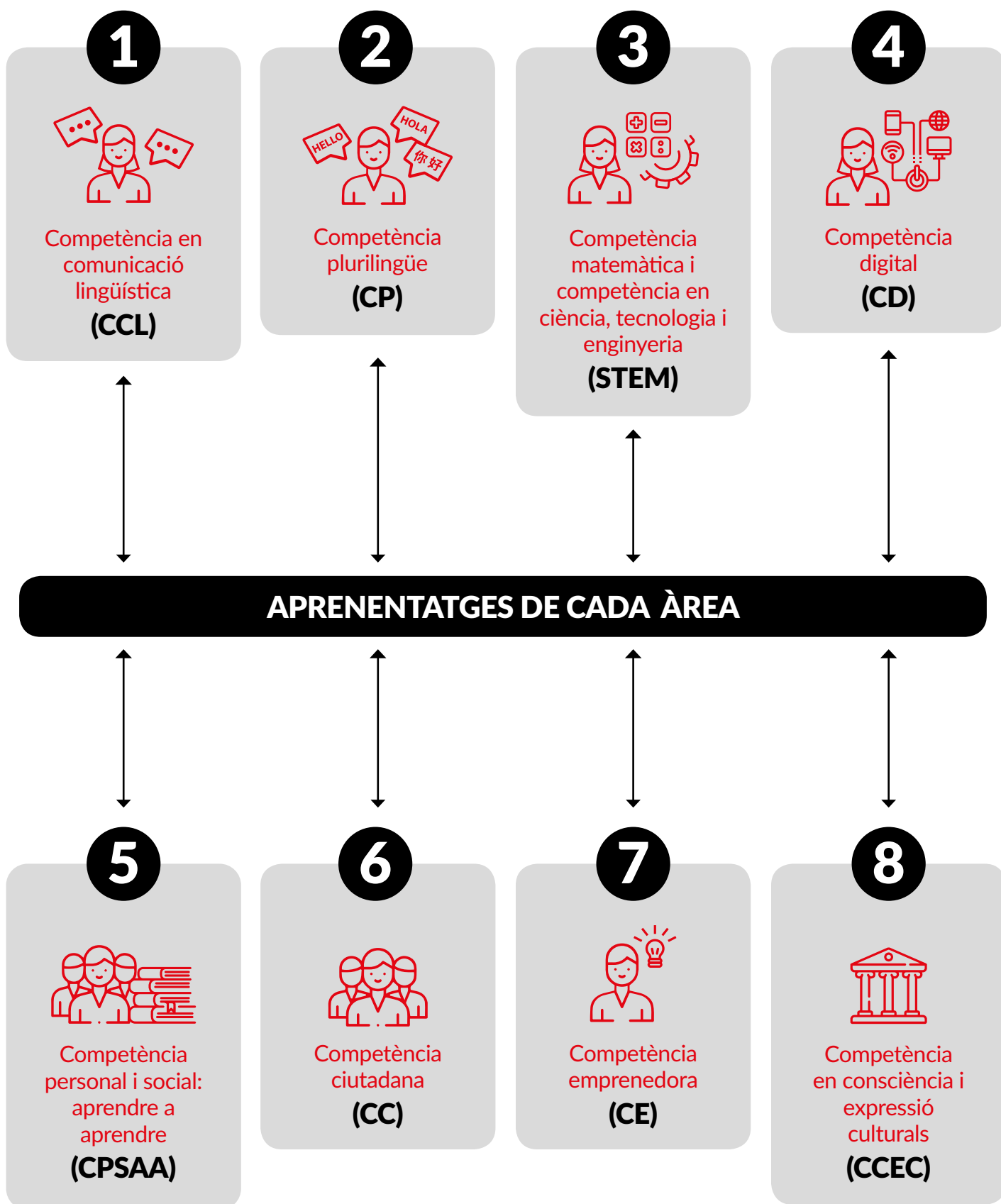
Els **coneixements** es componen de fets, xifres, conceptes, idees i teories que ja estan establerts i contribueixen a la comprensió d'una àrea o tema concrets.

CAPACITATS

Les **capacitats** es defineixen com l'habilitat per realitzar processos i utilitzar els coneixements existents per obtenir resultats.

CONCEPTE DE COMPETÈNCIA

L'assoliment de les competències i els objectius previstos a la LOMLOE per a les diverses etapes educatives es vincula amb l'adquisició i desenvolupament de vuit competències clau:

Competència en comunicació lingüística

Fa referència a l'habilitat de comunicar-se eficaçment amb altres persones de manera respectuosa, ètica i creativa.

SABER

La **diversitat del llenguatge i de la comunicació** en funció del context.

Les **funcions del llenguatge**.

Característiques principals dels diversos estils i registres de la llengua.

El **vocabulari**.

La **gramàtica**.

SABER FER

Expressar-se de manera oral en múltiples situacions comunicatives.

Comprendre diferents tipus de text: buscar, recopilar i processar informació.

Expressar-se de manera escrita en **múltiples modalitats, formats i suports**.

Escoltar amb atenció i interès, controlant i adaptant la resposta als requisits d'una situació.

SABER SER

Tenir bona disposició per al **diàleg crític i constructiu**.

Reconèixer el diàleg com a eina primordial per a la convivència.

Mostrar **interès per a la interacció** amb els altres.

Ser conscient de la repercussió de la llengua en altres persones.

A photograph of two young girls with long brown hair. The girl on the left is smiling and looking towards the right. The girl on the right is leaning in and whispering into her ear, with her hand near her mouth. The background is a soft, out-of-focus blue.

**DESCRIPTORS
OPERATIUS**
**En concloure
l'educació primària,
l'alumne o alumna...**

CCL1. Expressa fets, conceptes, pensaments, opinions o sentiments de forma oral, escrita o signada, amb claredat i adequació a diferents contextos quotidians del seu entorn personal, social i educatiu, i participa en interaccions comunicatives amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per a intercanviar informació i crear coneixement com per construir vincles personals.

CCL2. Comprèn, interpreta i valora textos orals, signats, escrits o multimodals senzills dels àmbits personal, social i educatiu, amb acompanyament puntual, per a participar activament en contextos quotidians i per construir coneixement.

CCL3. Localitza, selecciona i contrasta, amb el degut acompanyament, informació senzilla procedent de dues o més fonts, avaluar-ne la fiabilitat i utilitat en funció dels objectius de lectura, i la integra i transforma en coneixement per comunicar-la adoptant un punt de vista creatiu i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.

CCL4. Llegeix obres diverses adequades al seu desenvolupament, seleccionant aquelles que millor s'ajusten als seus gustos i interessos, reconeix el patrimoni literari com a font de gaudi i aprenentatge individual i col·lectiu i mobilitza la seva experiència personal i lectora per construir i compartir la seva interpretació de les obres i per crear textos d'intenció literària a partir de models senzills.

CCL5. Posa les seves pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la gestió dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, detectant els usos discriminatoris de la llengua així com els abusos de poder a través de la mateixa, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic del llenguatge.

Competència plurilingüe

Implica utilitzar diverses llengües de manera adequada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació.

SABER

Ús de **diverses llengües** de manera eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació.

Perfis lingüístics individuals.

Estratègies de **transferència lingüística.**

Destreses lingüístiques per a la llengua, llengües familiars i llengües cooficials.

Coneixement, valoració i respecte per la **diversitat lingüística.**

SABER FER

Respondre a necessitats comunicatives senzilles i predictibles.

Emprar la llengua en situacions i contextos quotidians.

Fer traduccions senzilles entre llengües de manera guiada.

Ampliar el **repertori lingüístic** individual.

SABER SER

Conèixer i **respectar la diversitat lingüística** i cultural present a l'entorn.

Reconèixer i **comprendre el valor de la llengua** per millorar la convivència.

**DESCRIPTORS
OPERATIUS**
En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...

CP1. Usa, a més de la llengua catalana, o l'aranesa a l'Aran, almenys, una altra llengua més, per respondre a necessitats comunicatives senzilles i predictibles, de manera adequada tant al seu desenvolupament i interessos com a situacions i contextos quotidians dels àmbits personal, social i educatiu.

CP2. A partir de les seves experiències, reconeix la diversitat de perfils lingüístics i experimenta estratègies que, de manera guiada, li permeten fer transferències senzilles entre diferents llengües per comunicar-se en contextos quotidians i ampliar el seu repertori lingüístic individual.

CP3. Coneix i respecta la diversitat lingüística i cultural present en el seu entorn, reconeixent i comprenent el seu valor com a factor de diàleg, per millorar la convivència.

Competència matemàtica y competència en Ciència, Tecnologia i Enginyeria (STEM)

Ateny la comprensió del món mitjançant el mètode científic, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per transformar l'entorn de manera compromesa, responsable i sostenible.

**DESCRIPTORS
OPERATIUS**
En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...

STEM1. Utilitza, de manera guiada, alguns mètodes inductius, deductius i lògics propis del raonament matemàtic en situacions conegudes, i selecciona i emprà algunes estratègies per resoldre problemes reflexionant sobre les solucions obtingudes.

STEM2. Utilitza el pensament científic per entendre i explicar alguns dels fenòmens que ocorren al seu voltant, confiant en el coneixement com a motor de desenvolupament, utilitzant eines i instruments adequats, plantejant preguntes i realitzant experiments senzills de forma guiada.

STEM3. Realitza de forma guiada projectes, dissenyant, fabricant i avaluant diferents prototips o models, adaptant davant la incertesa, per generar cooperativament, un producte creatiu amb un objectiu concret, procurant la participació de tot el grup i resolent pacíficament els conflictes que puguin sorgir.

STEM4. Interpreta i transmet els elements més rellevants d'alguns mètodes i resultats científics, matemàtics i tecnològics de forma clara i veraç, utilitzant la terminologia científica apropiada, en diferents formats (dibuixos, diagrames, gràfics, símbols ...) i aprofitant de forma crítica, ètica i responsable la cultura digital per compartir i construir nous coneixements.

STEM5. Participa en accions fonamentades científicament per preservar la salut i el medi ambient, aplicant principis d'ètica i seguretat practicant el consum responsable.

SABER

Sistemes físics.

Geometria.

Estadística.

Àlgebra.

Mesures.

1 2 3 4

Nombres.

Llenguatge científic.

Representacions matemàtiques.

Sistemes biològics.

Termes i conceptes matemàtics.

Sistema de la Terra i de l'espai.

Sistemes tecnològics.

SABER FER

Emetre judicis en la realització de càlculs.

Analitzar gràfics i representacions matemàtiques.

Interpretar i **reflexionar sobre els resultats** matemàtics.

Utilitzar i manipular **eines i màquines** tecnològiques.

Prendre decisions basades en **proves i arguments**.

Aplicar els principis i processos matemàtics en contextos diversos.

Manipular **expressions algebraiques**.

Resoldre problemes.

Emprar dades i processos científics.

SABER SER

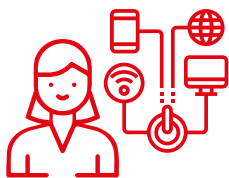
Respectar les dades i la seva veracitat.

Assumir els criteris ètics associats a la ciència i la tecnologia.

Donar suport a la investigació i valorar el coneixement científic.

Competència digital

Fa referència a l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals en l'aprenentatge, el treball i la participació social, i a la interacció amb les tecnologies esmentades.

SABER

Els **drets** i els **riscos** del món digital.

Fonts d'informació.

Llenguatge específic: textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor.

Principals aplicacions informàtiques.

SABER FER

Usar i processar informació de **manera crítica i sistemàtica.**

Buscar, obtenir i tractar informació.

Utilitzar **recursos tecnològics** per a la comunicació i resolució de problemes.

Crear continguts.

SABER SER

Tenir una **actitud crítica i realista** davant les tecnologies i els medis tecnològics.

Valorar **punts forts i debilitats** dels mitjans tecnològics.

Tenir **curiositat i motivació per l'aprenentatge** i la millora en l'ús de tecnologies.

Respectar els principis ètics en l'ús de tecnologies.

**DESCRIPTORS
OPERATIUS**
En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...

CD1. Realitza cerques guiades a internet i fa ús d'estratègies senzilles per al tractament digital de la informació (paraules clau, selecció d'informació rellevant, organització de dades...) amb una actitud crítica sobre els continguts obtinguts.

CD2. Crea, integra i reelabora continguts digitals en diferents formats (text, taula, imatge, àudio, vídeo, programa informàtic ...) mitjançant l'ús de diferents eines digitals per expressar idees, sentiments i coneixements, respectant la propietat intel·lectual i els drets d'autor dels continguts que reutilitza.

CD3. Participa en activitats i / o projectes escolars mitjançant l'ús d'eines o plataformes virtuals que li permetin construir nou coneixement, comunicar-se, treballar col·laborativament, compartir dades i continguts en entorns digitals restringits i supervisats de manera segura, amb una actitud oberta i responsable davant el seu ús.

CD4. Coneix els riscos i adopta, amb l'orientació del docent, mesures preventives a l'usar les tecnologies digitals per protegir els dispositius, les dades personals, la salut i el medi ambient, i s'inicia en l'adopció d'hàbits d'ús crític, segur, saludable i sostenible d'aquestes.

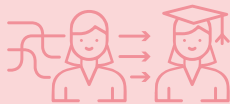
CD5. S'inicia en el desenvolupament de solucions digitals senzilles i sostenibles (reutilització de materials tecnològics, programació informàtica per blocs, robòtica educativa...) per resoldre problemes concrets o reptes proposats de manera creativa, sol·licitant ajuda en cas necessari.

Competència personal, social i d'aprendre a aprendre

És l'habilitat de reflexionar sobre un mateix, gestionar el temps i la informació eficaçment, col·laborar amb els altres de manera constructiva, mantenir la resiliència i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida.

SABER

Els **processos** implicats en l'aprenentatge.

Ésser capaç de **delimitar allò que un sap d'allò que no sap**.

Coneixement de la **disciplina** i el **contingut concret** d'una tasca.

Coneixement de **diferents estratègies possibles** per enfrontar-se a una tasca.

SABER FER

Estratègies de planificació per resoldre una tasca.

Estratègies de supervisió de les accions que l'estudiant desenvolupa.

Estratègies d'avaluació del resultat i del procés que s'ha dut a terme.

SABER SER

Motivar-se per aprendre.

Tenir la **curiositat** i la **necessitat** d'aprendre.

Sentir-se protagonista del procés i del resultat de l'aprenentatge.

Tenir la percepció d'**autoeficàcia** i **confiança** en un mateix.

**DESCRIPTOR
OPERATIU**
**En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...**

CPSAA1. És conscient de les pròpies emocions, idees i comportaments personals i empra estratègies per gestionar-les en situacions de tensió o conflicte, adaptant-se als canvis i harmonitzant per assolir els seus propis objectius.

CPSAA2. Coneix els riscos més rellevants per a la salut i comença a adoptar hàbits saludables per al seu benestar físic i mental.

CPSAA3. Reconeix i respecta les emocions i experiències dels altres, participa activament en el treball en grup, assumeix les responsabilitats individuals assignades i dona feina estratègies cooperatives dirigides a la consecució d'objectius compartits.

CPSAA4. Reconeix el valor de l'esforç i la dedicació personal per a la millora del seu aprenentatge i adopta postures crítiques quan es produeixen processos de reflexió guiats.

CPSAA5. Planeja objectius a curt termini, utilitza estratègies d'aprenentatge autoregulat i participa en processos d'auto i coavaluació, reconeixent les seves limitacions i sabent buscar ajuda en el procés de construcció de coneixement.

Competència ciutadana

És l'habilitat d'actuar com a ciutadans responsables i participar plenament en la vida social i cívica. Es basa en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'assoliment d'una ciutadania mundial.

SABER

Comprendre codis de conducta acceptats en diverses societats i entorns.

Comprendre els conceptes d'igualtat i no discriminació entre homes i dones, entre grups ètnics, socials o culturals diferents.

Comprendre les dimensions intercultural i socioeconòmica de les societats europees.

Comprendre els conceptes de democràcia, justícia, igualtat, ciutadania i drets humans.

SABER FER

Saber comunicar-se d'una manera constructiva en entorns diferents i mostrar tolerància.

Manifestar solidaritat i interès per resoldre problemes.

Participar de manera activa en les activitats de la comunitat.

Prendre decisions en els contextos local, nacional o europeu mitjançant l'exercici del vot.

SABER SER

Tenir interès pel desenvolupament socioeconòmic i per la seva contribució a un major benestar social.

Mostrar bona disposició per superar els prejudicis i respectar les diferències.

Respectar els drets humans.

Participar en la presa de decisions democràtiques a tots els nivells.

**DESCRIPTORS
OPERATIUS**
En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...

CC1. Entén els fets històrics i socials més rellevants relatius a la seva pròpia identitat i cultura, reflexiona sobre les normes de convivència, i les aplica de manera constructiva, dialogant i inclusiva en qualsevol context.

CC2. Participa en activitats comunitàries, la presa de decisions i la resolució dels conflictes de forma dialogada i respectuosa amb els procediments democràtics en el marc de la Unió Europea, de l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol i Catalunya, els drets humans i de l'infant, el valor de la diversitat i l'assoliment de la igualtat de gènere, la cohesió social i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

CC3. Reflexiona i dialoga sobre valors i problemes ètics d'actualitat, comprenent la necessitat de respectar diferents cultures i creences, cuidar l'entorn, rebutjar prejudicis i estereotips, i oposar-se a qualsevol forma de discriminació i violència, o fonamentalisme ideològic.

CC4. Comprèn les relacions sistèmiques entre les accions humanes i l'entorn i s'inicia en l'adopció d'hàbits de vida sostenibles, per contribuir a la conservació de la biodiversitat des d'una perspectiva tant local com global.

Competència emprenedora

Implica desenvolupar un enfocament vital dirigit a actuar sobre oportunitats i idees, emprant els coneixements específics necessaris per generar resultats valuosos per a altres.
Aporta estratègies que permetin entrenar la mirada per detectar necessitats i oportunitats.

SABER

Comprensió del funcionament de les societats i les organitzacions sindicals i empresarials.

Disseny i implementació d'und pla.

Coneixement de les oportunitats existents per a les activitats personals, professionals i comercials.

SABER FER

Capacitat d'anàlisi, planificació, organització i gestió.

Capacitat d'adaptació al canvi i resolució de problemes.

Saber comunicar, presentar, representar i negociar.

Fer avaluació i autoavaluació.

SABER SER

Actuar de manera creativa i imaginativa.

Tenir autoconeixement i autoestima.

Tenir iniciativa, interès, proactivitat i actitud innovadora, tant en la vida privada i social com en la professional.

DESCRIPTORS OPERATIUS

En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...

CE1. Reconeix necessitats i reptes a afrontar i elabora idees originals, utilitzant destreses creatives i prenent consciència de les conseqüències i efectes que les idees puguin generar en l'entorn, per proposar solucions valuoses que responguin a les necessitats detectades.

CE2. Identifica fortaleeses i debilitats pròpies utilitzant estratègies d'autoconeixement, s'inicia en el coneixement d'elements econòmics i financers bàsics, aplicant aquests a situacions i problemes de la vida quotidiana, per detectar aquells recursos que puguin portar les idees originals i valuoses a l'acció.

CE3. Crea idees i solucions originals, planifica tasques, coopera amb altres i en equip, valorant el procés realitzat i el resultat obtingut, per dur a terme una iniciativa emprenedora, considerant l'experiència com una oportunitat per aprendre.

Competència en consciència i expressió culturals

Implica comprendre i respectar la manera en què les idees i el significat s'expressen creativament i es comuniquen en cultures diverses mitjançant les arts i altres manifestacions culturals.

SABER

Herència cultural (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etc.).

Gèneres i estils de belles arts diversos (música, pintura, escultura, arquitectura, cinema, literatura, fotografia, teatre, dansa).

Manifestacions artístiques i culturals de la vida quotidiana (habitatge, indumentària, gastronomia, arts aplicades, folklore, festes...).

SABER FER

Aplicar **diferents habilitats** de pensament, perceptives, comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic.

Desenvolupar la **iniciativa**, la **imaginació** i la **creativitat**.

Ésser capaç d'**emprar materials i tècniques diversos en el disseny de projectes**.

SABER SER

Respectar el **dret a la diversitat cultural**, el diàleg entre cultures i societats.

Valorar la **llibertat d'expressió**.

Sentir interès, estimació i respecte per les obres artístiques i culturals, gaudir-les, valorar-les críticament.

**DESCRIPTORS
OPERATIUS**
En completar
l'educació primària,
l'alumne o alumna...

CCEC1. Reconeix i respecta els aspectes fonamentals del patrimoni cultural i artístic de qualsevol època, comprenent les diferències culturals i la necessitat de respectar-les, en un entorn intercultural.

CCEC2. Reconeix i s'interessa per les especificitats i intencionalitats de les manifestacions artístiques i culturals més destacades del patrimoni, a través dels seus llenguatges i elements tècnics, en diversos mitjans i suports, en un context en contínua transformació.

CCEC3. Enriqueix i construeix la seva identitat, interactuant amb l'entorn i la societat, a través de l'expressió cultural i artística creativa, integrant el seu propi cos i desenvolupant les seves capacitats afectives, amb actitud oberta i inclusiva amb els altres.

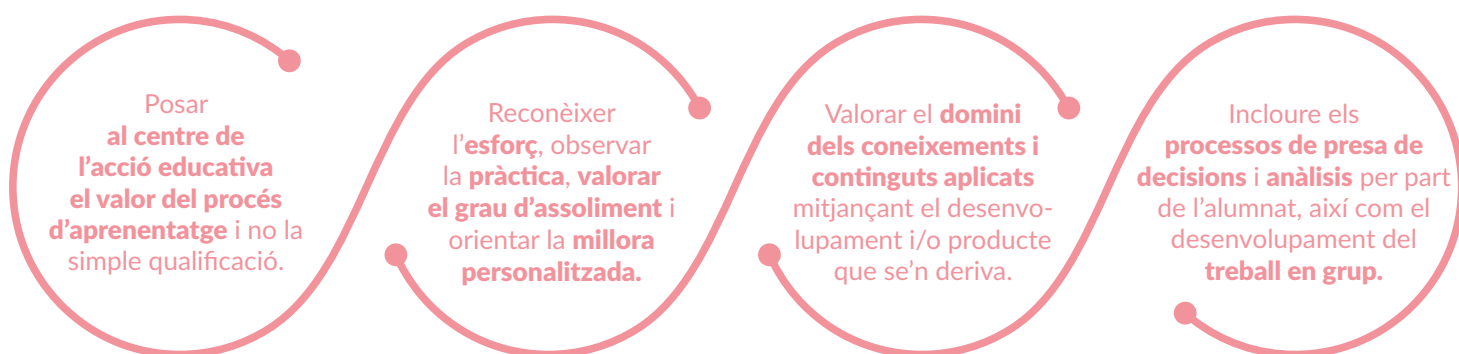
CCEC4. Utilitza amb creativitat diferents representacions i expressions artístiques, a través de l'ús de tècniques plàstiques, visuals, audiovisuals, sonores i corporals per a la creació de propostes artístiques i culturals, de forma col·laborativa.

6

L'avaluació competencial

El principi de **model competencial** consisteix a ensenyar a l'alumnat a **aplicar els coneixements treballats en situacions noves i canviants** perquè adquireixi, durant el procés, les **destreses** necessàries per a l'**acció i la participació ciutadana responsable**.

Avaluar per competències suposa:

Avaluar per competències requereix, per part del professorat:

L'objectiu de l'avaluació competencial és poder disposar d'una eina formativa més integradora, flexible i personalitzada a fi d'atendre de manera inclusiva els perfils diversos de l'alumnat.

La **retroalimentació** o **feedback positiu** és un element clau del procés d'ensenyament i aprenentatge i es produeix quan el **professorat**, de manera **contínua** i **formativa**, orienta l'aprenentatge dels alumnes perquè puguin **millorar de manera conscient i contínua**.

El canvi en l'enfocament de l'avaluació competencial es basa en avaluar en lloc de qualificar com s'havia fet fins ara.

Els 7 principis del feedback positiu

Domingo Chica Pardo

Ajuda a saber quin és l'objectiu de l'aprenentatge.

Minimitza la distància entre la situació actual i l'objectiu desitjat, oferint alternatives.

Crea un diàleg enriquidor amb el docent i entre els estudiants.

Contribueix a l'autoavaluació de l'aprenentatge.

Aporta al docent informació útil que li permet redissenyar les activitats.

Comparteix informació valuosa que serveix per millorar.

Ofereix un impacte motivacional positiu i afavoreix l'autoestima.

"Penso que tens molta habilitat per (inserir habilitat)".

"Una cosa que realment m'agrada molt de tu és..."

"Realment, m'agradaria molt veure't fer el que vas fer en (nom del projecte o situació) també en tota la resta".

Exemples

"Em sembla que vas fer una bona feina quan (inserir exemple). Això demostra que tu..."

«Una de les coses que admiro de tu, és...»

La Situació d'Aprenentatge, escenaris de la vida real

La Situació d'Aprenentatge és una **proposta pedagògica** que pren com a punt de partida els interessos de l'alumnat i permet construir el coneixement amb autonomia i creativitat des dels **propis aprenentatges i experiències**.

Per aquesta raó, seguint de prop el real Decret de Primària, representa «una eina eficaç per integrar els **elements curriculars de les diverses àrees** mitjançant tasques i activitats significatives i rellevants a l'hora de **resoldre problemes** de manera **creativa i cooperativa**».

Les 7 claus de la Situació d'Aprenentatge

1

Ha d'estar constituïda per **tasques de complexitat creixent**, en funció del nivell psicoevolutiu de l'alumnat, la resolució de les quals comporti la construcció de nous aprenentatges que puguin aplicar-se a contextos propers a la vida quotidiana.

2

El disseny ha de suposar la **transferència dels aprenentatges adquirits per part de l'alumnat**, possibilitant l'articulació coherent i eficaç de diversos coneixements, destreses i actituds propis d'aquesta etapa.

3

Aplica els principis del **Disseny Universal d'Aprenentatge** per fomentar la competència «aprendre a aprendre» des de processos pedagògics flexibles i accessibles que s'ajustin a les necessitats, les característiques i els diferents ritmes d'aprenentatge de l'alumnat.

4

Ha de partir d'uns **objectius clars i precisos** que integrin diversos sabers bàsics.

5

Ha de proposar escenaris que afavoreixin diversos tipus d'agrupaments (individual/grup), permetent que l'alumnat assumeixi progressivament **responsabilitats personals i actuï de manera cooperativa** en la resolució creativa del repte plantejat.

6

La posada en pràctica ha d'implicar la **producció i la interacció oral** i incloure l'ús de recursos veritables en diferents suports i formats, tant **analògics** com **digitals**.

7

Ha de fomentar aspectes relacionats amb l'interès comú, la sostenibilitat o la convivència democràtica, essencials perquè l'alumnat es prepari per respondre amb més eficàcia els **reptes del segle XXI**.

La Situació d'Aprenentatge és un element clau en el desenvolupament de les competències clau, competències específiques i descriptors operatius del Perfil de sortida, ja que situa l'alumnat al centre del propi procés d'aprenentatge.

Tal com afirma Santiago Moll, és un escenari que l'alumnat es troba **a la vida real**, que planteja una realitat actual, passada o previsible en el futur, en un context concret que és necessari analitzar i comprendre.

Exemples de situacions d'aprenentatge

L'observació d'un fenomen.

Una polèmica al voltant d'un fet.

Una informació que crida l'atenció.

Una problemàtica que afecta la societat.

Una pregunta sobre un element de la realitat.

Una recerca a partir d'un problema.

Una necessitat plantejada per un agent extern en un centre educatiu.

Un dilema que cal comprendre.

Llenç Situació d'Aprenentatge-ABP

Mapa de Valor

En aquest, s'agrupen els elements de la planificació i de resultat final relacionats amb els objectius, metes, aspiracions i impactes de transformació i divulgació.

Justificació

Descripció del «perquè» (centres d'interès i justificació del context).

Propostes de valor

Descripció del repte, objectiu o fita a assolir i del seu impacte.

Producte final

Físic o digital. Ha de poder ser entregat i ser mesurable.

Aliances

Persones i/o entitats clau.

Difusió

Elements i canals per a la divulgació del producte final.

Àrea de Recursos

S'hi detallen l'arquitectura de la programació i els instruments per a l'avaluació.

Fonaments

Documentació font.

Recursos

Equipament per al seu desenvolupament.

Eines digitals

Relació de programes/aplicacions.

Dissenya el teu Llenç en 7 passos:

1

Assenyalo les **competències específiques** que pretenc desenvolupar i les associo als descriptors d'avaluació.

2

Escollo els **criteris d'avaluació** adequats al meu propòsit. Prèviament, he dissenyat les eines per als criteris/indicadors d'assoliment esmentats.

El Llenç «Situació d'Aprenentatge-ABP» ens permet dibuixar com seria el nostre projecte d'aula.

Àrea de Programació

En aquesta, s'identifiquen els equipaments necessaris per a la realització del projecte.

Competències clau

Descriptors operatius de les competències clau aplicades.

Competències específiques

Concreció segons l'àrea/matèria.

Sabers bàsics

Concreció segons l'àrea/matèria.

Criteris d'avaluació

Concreció segons l'àrea/matèria.

Avaluació

Enumeració de les eines i instruments.

Àrea de Personalització

En aquesta, es descriuen les activitats principals i els criteris de personalització i dinamització dels aprenentatges.

Tasques/Activitats clau

Descripció de les més rellevants.

ODS

Especificació dels ODS que es treballaran de manera transversal.

Agrupaments

Concreció en funció de les tasques/activitats clau.

Principis DUA

Especificació per a «Representació», «Acció» i «Expressió».

3

Escollo els **sabers bàsics** (continguts) adequats per desenvolupar els criteris d'avaluació.

4

Plantejo les **activitats** que em permetran desenvolupar allò requerit pels criteris.

5

Escollo la **metodologia** més apropiada per desenvolupar allò requerit pels criteris i realitzar les activitats previstes (ABP, DUA...).

6

Dissenyo els **instruments d'avaluació** més adequats (si no ho he fet abans).

7

Analitzo tot el procés i el resultat.

El nostre projecte LOMLOE per a primària

Per a aquest moment de canvi i transformació educativa t'ofereim una solució de **context** completa, flexible i innovadora que podràs aplicar a la teva aula.

COMUNITAT ZOOM és un projecte concebut en sintonia amb el Perfil de sortida de la LOMLOE i basat en una metodologia inclusiva i innovadora que dona resposta global als reptes i desafiaments que planteja l'aprenentatge en el segle XXI.

Els programes, projectes i materials de **context** Vicens Vives es fonamenten en dos principis globals:

La metodologia de **l'aprenentatge profund** o **deep learning** que ajuda l'alumnat a agafar les regnes del propi procés d'aprenentatge.

El desenvolupament, en l'alumnat, d'una **mentalitat de creixement** que contribueix a enfortir la capacitat d'adaptació a un món canviant.

El Disseny
Universal
d'Aprenentatge
(DUA)

L'avaluació
360°

El treball
emocional

La innovació a
partir de projectes
i eines digitals

Les situacions
i els reptes de
l'aprenentatge
competencial
basats en rutines
de pensament.

Els
Objectius de
Desenvolupament
Sostenible
(ODS)

Eines i recursos per treballar els sabers bàsics de forma competencial

L'educació
inclusiva

Les classes
invertides

El
plurilingüisme

La
gamificació

Seqüència didàctica de matemàtiques

1- Inici

Partim de **situacions d'aprenentatges (Situa't!)** on podem contextualitzar les competències i sabers que es desenvoluparan.

A **Aprendràs a...** s'indiquen les **competències i sabers** més importants que es treballaran a la unitat.

Emocionakit. Materials per facilitar el procés d'alfabetització emocional.

S'indica l'**Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS)** que es treballa. S'assenyala amb la icona de l'activitat a la qual es fa referència.

Es planteja un **repte (Resolem el repte!)** perquè l'alumnat s'impliqui activament en la construcció del propi aprenentatge.

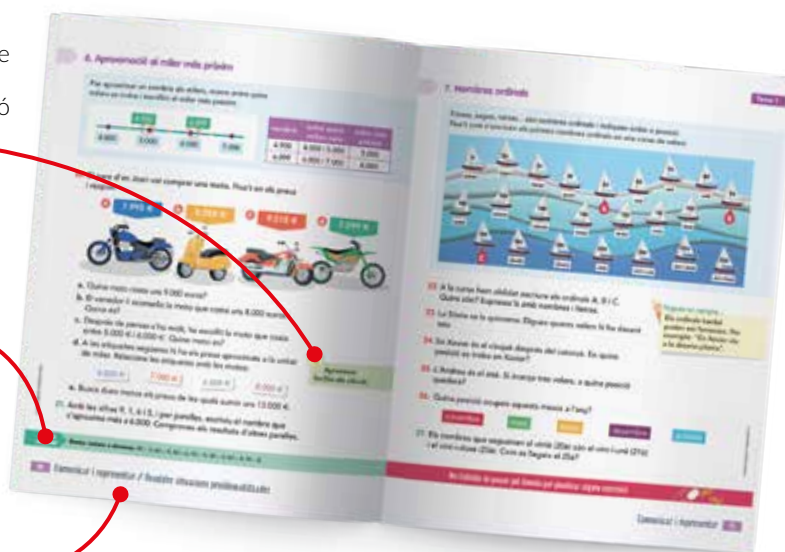
Es presenten **rutines de pensament** per avaluar els coneixements previs de l'alumnat, així com per activar la seva motivació.

2- Desenvolupament

Es presenten **pistes** sobre **competències i sabers** que facilitaran la resolució del repte.

Càlcul mental. Sèries d'operacions per aconseguir agilitat en el càlcul mental.

En els apartats, s'indiquen les **competències específiques** de l'àrea que es treballen.

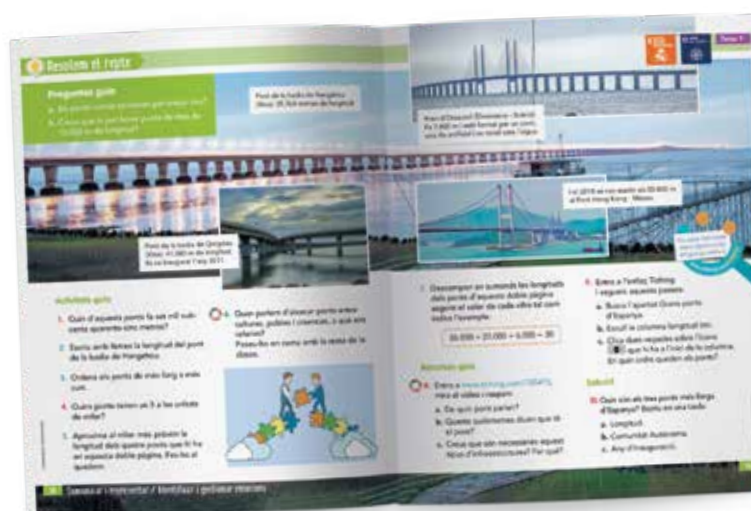

Competències específiques

- Interpretar problemes de la vida quotidiana.
- Resoldre situacions problematitzades.
- Formular conjectures.
- Fer servir el pensament computacional.
- Establir connexions.
- Comunicar i representar.
- Identificar i gestionar emocions.
- Desenvolupar competències socials.

3- Resolem el repte

Un cop presentats i treballats els diferents sabers i competències, l'alumnat podrà resoldre el **repte** inicial amb l'ajuda d'una seqüència d'activitats que inclourà enllaços a internet.

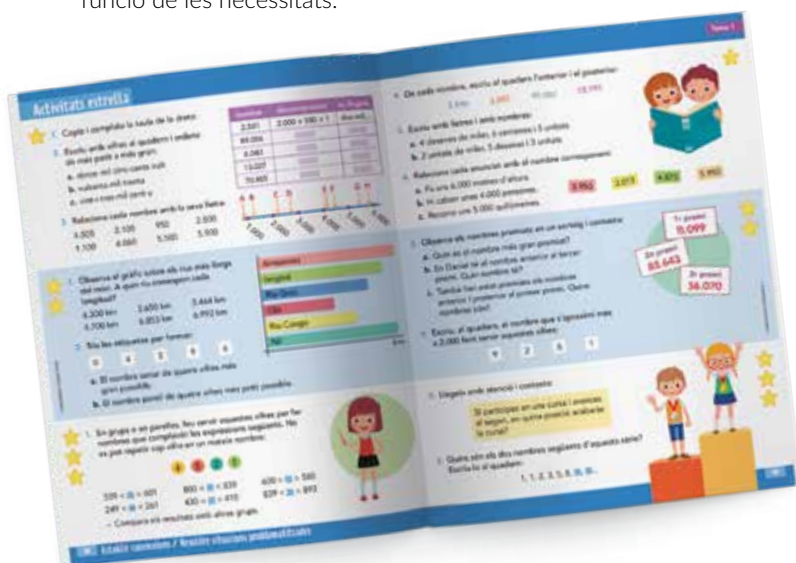
A partir del **pensament crític**, s'anima l'alumnat a buscar solucions i alternatives que aniran enllaçades amb els **ODS**.

4- Avaluació

Ja sé... pàgina d'autoavaluació perquè l'alumnat aprengui a ser autocrític amb el propi procés d'aprenentatge (metacognició).

Activitats estrella (personalització de l'aprenentatge).

A partir de l'autoavaluació realitzada, es proposa a l'alumnat un paquet d'activitats que es pot ajustar a tres nivells de dificultat diferents, en funció de les necessitats.

Pàgines per treballar habilitats matemàtiques

Resolució de problemes

S'ofereixen activitats on l'alumnat posarà en pràctica estratègies de resolució de problemes.

Càlcul mental

Es plantegen estratègies per augmentar la velocitat en el càlcul mental.

Activitat cooperativa.

Activitats lúdiques perquè l'alumnat desenvolupi el treball cooperatiu a l'aula, alhora que reforça conceptes treballats.

Posa't a prova!

Activitats en les quals l'alumnat resoldrà qüestions matemàtiques, reflexionant i utilitzant estratègies per trobar-hi solucions.

Consolido allò que he après

S'ofereixen activitats en les quals l'alumnat aplicarà competències i sabers adquirits al llarg del trimestre.

Revista

Al final de cada trimestre s'ofereix una revista amb temes d'interès per repassar alguns dels principals sabers treballats.

Sistema d'avaluació autèntica Vicens Vives by Additio

Una nova eina
per a un
nou sistema
d'avaluació.

Avalua el teu alumnat per competències a través de la nostra plataforma digital **edubook**:

- Proporciona una **gran quantitat d'informació** sobre el progrés del teu alumnat.
- Ofereix **instruments d'avaluació** configurables en funció de les teves necessitats.
- Permet un **seguiment individualitzat**.
- Conté **rúbriques completes i actualitzades**.

Referències i referents

Alba Pastor, C.; Zubillaga del Río, A. i Sánchez-Serrano, J. M.
(2015): "Tecnologías y Diseño Universal para el Aprendizaje (DUA): experiencias en el contexto universitario e implicaciones en la formación del profesorado", RELATEC. Revista Latinoamericana de Tecnología Educativa, 14 (1), pàgs. 89-100.

Caballero, Eloy.
Curso de Iniciación a la LOMLOE. Mundana.
<https://www.mundana.eu/>

CAST (2018)
Universal Design for Learning Guidelines version 2.2.
<http://udlguidelines.cast.org/>

Chica Pardo, Domingo.
<https://domingochica.com>

Díaz Tenza, Pablo J. [Pablo J. Díaz Tenza].
(31 de desembre de 2021). Competencias clave [Vídeo]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=nh-YzPDlxeA>

Educación en Acción
Evaluación por competencias con LOMLOE.
<https://educarenaccion.com/2021/09/30/lomloe-evaluacion-competencias/>

Liarte, Rosa.
(22 de setembre de 2022). Situaciones de aprendizaje.
Rosa Liarte – Blog de innovación educativa y Mobile Learning. Recuperat el 21 d'octubre de 2022 de <https://rosaliarte.com/blog>

Martínez Garrote, Maria Josep.
(2 de gener de 2019). El procés d'ensenyament-aprenentatge atenent la neurociència.
Educat. Blog de psicopedagogia. Recuperat el 21 d'octubre de 2022 de <https://www.educat.cat/blog/el-proces-densenyament-aprenentatge-atent-la-neurociencia/>

Moll, Santiago.
<https://justificaturespuesta.com/>

Portal gencat. Normativa d'educació (s.d.)
<https://educacio.gencat.cat/ca/departament/normativa/normativa-educacio/>

Portal educaDUA. Sobre educaDUA. (s.d.)
<https://www.educadua.es/html/acercade/educadua.html>

Rose, D. H., Meyer, A., & Hitchcock, C.
(2005). *The Universally Designed Classroom: Accessible Curriculum and Digital Technologies*.
Harvard Education Press.

